

1919

Η αναμενόμενη ειρήνη

ΤΟ ΝΕΩΤΑΤΟΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΟΥ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΝ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

ΑΡΙΘΜ. ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΕΡΙΟΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ

προς νότον, ἐφέρθη πρὸς τοὺς κατοικοὺς τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας οὐχὶ ὡς πρὸς συμπατριώτας, ἀλλ' ὡς πρὸς Ἕλληνας ἐχθρικῶς διακειμένους. Ὁ μονάρχης οὗτος ἐπονομασθεὶς διὰ τὴν σκληρότητά του ὁ Σκυλογιάννης ἢ κατ' εὐφημισμὸν Καλογιάννης ἐπεδείκνυε ἀγριότητα καὶ κακοπιστίαν πρωτοφανεῖς ἀκόμη καὶ δι' ἀπόγονον τοῦ Κρούμου. Μεταξὺ λοιπὸν τῶν πρώτων πόλεων, τὰς ὁποίας ἐκ θεμελίων κατέστρεψε, εὐρίσκεται ἀκριβῶς ἡ πρωτεύουσα τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας, ἡ Φιλιππούπολις, πλουσία καὶ εὐδαίμων καὶ εὐνοούμενος τόπος διαμονῆς πλείστων βουλγαρικῶν ἡγεμονοπαίδων.

Ἀλλ' ὡς αἰεδεῖσθῃ, αἱ ἐπιτυχίαι τῶν Ἀσανιδῶν ὑπῆρξον βραχείαι. Μόλις οἱ Ἕλληνες συνῆλθον καίπως ἀπὸ τὰ πλῆγματα τῶν Σαρακηνῶν, μέρος τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας ἔγινεν καὶ πάλιν Ἑλληνικόν. Καὶ ὅταν περὶ τὰ μέσα τοῦ 14ου αἰῶνος ἔθεσαν τέρμα εἰς τοὺς μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν ἀγῶνας κατακτινόντες τὴν χώραν, ἡ Ἀνατολικὴ Ρωμυλία δὲν ἦτο βουλγαρικὴ ἐπαρχία, ἀλλὰ κράμα Βουλγάρων, Ἑλλήνων, Βλάχων καὶ διαφόρων ἄλλων φυλῶν, ἰδίως σχισματικῶν Ἀρμενίων. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἐπονομαζόμενοι Παυλιανίται, εἶχον μεταφερθῇ ἐκ Μ. Ἀσίας πολὺς πρότερον αἰῶνας.

Ἡ κατάστασις αὕτη διαφαίνεται εἰς τὴν τουρκικὴν διοικητικὴν τοπωνυμίαν. Διὰ τοὺς Τούρκους ἡ χώρα τῶν Βουλγάρων—Μικουλγάρ Ἰλλί—εὐρίσκεται βορείως τοῦ Αἴμου, ἐνθ' πρὸς νότον αὐτοῦ, εἶναι ἡ χώρα τῶν Ἑλλήνων Ρούμ Ἰλλί.

Ὁ ἐξισλαμισμὸς τῶν πλείστων σχισματικῶν καὶ τῶν βογιάρων καθὼς καὶ ἡ συρροὴ προσφύγων Μουσουλμάνων προσέδωκε μετ' ὀλίγον εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ρωμυλίαν τὸν τρισυπόστατον τοῦτον χαρακτήρα, τουρκικόν, βουλγαρικόν καὶ Ἑλληνικόν, τὸν ὁποῖον ἀνεγνώρισεν εἰς αὐτὴν ἡ Βερολίνης Συνθήκη. Πρέπει δὲ νὰ δεχθῇ τις ὅτι ἡ προτεραιότης τοῦ βουλγαρικοῦ στοιχείου ἡ γανομένη ἀποδεκτή διὰ τῆς Συνθήκης ταύτης, χρονολογεῖται μόνον ἀπὸ τοῦ 19ου αἰῶνος. (Ἀκολουθεῖ)

ΔΙΕΠΙ ΤΩΣ ΘΡΑΚΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟΙ ΑΣΟΓΕΙΣ

(Συνέχεια)

Ἐν τούτοις οἱ Βούλγαροι, οἱ ὅποιοι κατὰ τὴν ἰδίαν τὴν ὁμολογίαν κατέχουν ἐπαρχίαν ἀπέραντον, κατὰ τὸ ἥμισυ ἑλληνικὴν καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ τουρκικὴν, δὲν διστάζουν νὰ διέκδικουν ἐπαρχίαν καθαρῶς ἑλληνικὴν καὶ τουρκικὴν, ὅποια ἡ Θράκη.

Πῶς τοιμὸν τοῦτο μάλιστα καθ' οὗ τὸν τρόπον μετεχειρίσθησαν τὰς μειονοφίας εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ρωμυλίαν. Ὁ κ. Ἰσιρκώφ ἀναγνωρίζει ἀφελέστατα τοὺς διωγμοὺς τοὺς ὁποίους ὑπέστησαν αἱ μειονοφίαι αὗται καὶ ἐπιφέρει ἐπὶ αὐτῶν ἐπιτυχον εἰς τὸ νὰ προσκομίσουν «σημαντικώτατα κέρδη» ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ βουλγαρικοῦ στοιχείου ἀλλὰ δὲν ἐπιμένει.

Ἄλλ' οὐδ' ὑπάρχει πρὸς τοῦτο λόγος, διότι ὁ πολιτικισμὸς καί ποτε δὲν ἀληθεύσῃ κατὰ τὸν τρόπον τὴν καταγεγραμμένην προνόμια τῶν Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων ἀφῆρθέσαν ἐν πρὸς 30,000 τὰς ἀγρίας σφαγὰς τοῦ 1906, ὅπου κατασφάγησαν αἱ ἐκκλησίαι, αἱ σχολαὶ καὶ τὰ ἑλληνικὰ νοσοκομεία, ὅπου ἐσημειώθησαν διαρπαγαὶ καὶ ὑπερβασίαι ἀνήκουστοι εἰς τὰς πρωτεύουσας πόλεις τῆς Ἀν. Ρωμυλίας καὶ τῶν παραλίων καὶ ἐπὶ πλέον ἡ πυρπόλησις τῆς Ἀγχιάλου. Εἶναι πρόσφατος εἰς τὴν ἀνάμνησιν ἡ καταστροφὴ 40,000 Ἑλλήνων, οἱ ὅποιοι διωχθέντες ἐξηναγκάσθησαν νὰ ζήτήσουν ἄσυλον εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἀναμφιδόλως τὰ πραξικοπήματα ταῦτα ὠχρισὸν πρὸ τῶν ὁμοτήτων, αἱ ὁποῖαι διε-

πράχθησαν εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Μακεδονίαν ἀπὸ 1916 1918. Εἶναι ἀρκετὰ ἐν τούτοις καὶ ταῦτα συμπληρωματικῶς ὥστε νὰ ὑποδείξουν κατὰ πόσον εἶναι δυνατόν νὰ παραμείνουν εἰς χεῖρας τῶν βουλγάρων ἐδάφη ὅπου μόνον τὴν μειονοφίαν ἔχουν καὶ τὰ ὁποῖα οὐδέποτε τοῖς ἀνήκον εἰς τὸ παρελθόν.

Τὸ βουλγαρικὸν ὑπόμνημα ἀναγκαιῶς ἀναγνωρίζει ὅτι τὸ πολιτικόν, ἐμπειρικόν καὶ πνευματικὸν κέντρον τῆς Θράκης εἶναι ἡ Ἀδριανούπολις. Ἀλλ' ἐν τῇ πόλει ταύτῃ καὶ πρὸ τῶν πολέμων ἀκόμη τοῦ 1912, ὁ ἀριθμὸς τῶν Βουλγάρων δὲν ὑπερέβαινε τοὺς 300, ἐξ ὧν πάλιν ἐλάχιστοι ἦσαν αὐτόχθονες, ὅλη δὲ ἡ οἰκονομικὴ καὶ πνευματικὴ ζωὴ εὐρίσκεται συγκεντρωμένη εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἄλλων στοιχείων καὶ ἰδίως τῶν Ἑλλήνων. Ἐν τούτοις, τὸ βουλγαρικόν

1919

8218

70

ΑΘΗΝΑΝ

ΤΟ ΝΕΩΤΑΤΟΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΟΥ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΝ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

ΑΡΙΜΥ ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΕΡΙΟΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ

Υπόμνημα επίτηδεις υπεκφεύγει τὰ δημογραφικὰ ζητήματα καὶ ἀπαριθμεῖ σειρὰν «ἐκδηλώσεων ἐθνικῆς ζωῆς» καταλλήλων, κατὰ τὴν ἀξιολογίαν του, νὰ ἀποδείξουν ὅτι ἡ Ἀδριανούπολις εἶναι βουλγαρικὸν κέντρον.

Γεγονότα τινὰ τοιαῦτα προκαλοῦν γέλωτα. Ὅπως ἐπιμαρτυροῦνται ὅτι κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 19ου αἰῶνος ὁ μᾶλλον ἀξιόλογος ἀσπὶς τῆς Ἀδριανουπόλεως ἦτο ὁ Νέστυ Κερέκωφ καὶ οἱ ἄλλοι βούλγαροι ὁ Τσιφρὸν Στεγιάν ἦτο σημαντικὸν πρόσωπον. Εἰς πόλιν 100 χιλιάδων κατοίκων ὅπου κατὰ δεκάδας ἀριθμοῦνται αἱ ἑλληνικαὶ οἰκογένειαι διὰ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν ἀνάπτυξιν των, ἡ παρουσία δύο σημαντικῶν βουλγάρων βεβαίως δὲν θὰ ἦτο ἰσχυρὰ σημασία.

Ἄλλ' ἂν ἡ ὑπαρξὶς αὐτῶν ἦτο τοιαύτη σημασία, πῶς συμβαίνει ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχουν κατὰ τὸν 20ον αἰῶνα οὔτε εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, οὔτε εἰς ἄλλην τινὰ πόλιν τῆς Θράκης καὶ οὔτε εἰς τὰς 40 ἑκκλησίας τὴν πλησιεστέραν πρὸς τὰ βουλγαρικὰ σύνορα πόλιν, ὁ βασιλεὺς Φερδινάνδος, ἡ βασίλισσα καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς αὐλῆς του ἠναγκάσθησαν νὰ ζητήσουν κατὰ τὸ 1912 φιλοξενίαν ἀπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ.

Ἐννοεῖται ὅτι τὰ γεγονότα εἰς εἰχὸν γυμνάσιον ἀπὸ τοῦ 1886 καὶ μίαν ἡμερὶδα ἤδη ἀπὸ τοῦ 1867. Ἀλλ' ἔκτος τοῦ ὅτι τὸ λύκειον ἦτο τῶν οὐνιτῶν καὶ οὐχὶ βουλγαρικόν, ἡ ὑπαρξὶς μίας σχολῆς, μίας ἐκκλησίας καὶ μίας ἡμεριδος δὲν ἀποδεικνύει εἰμὴ ὅτι ὑπῆρχον διαθέσιμα χρήματα. Ἡ βουλγαρικὴ προπαγάνδα, ὑποστηριζομένη ἀπὸ τοὺς πανσλαβιστὰς, εἶχεν ἤδη ἀπὸ τοῦ 1848 ἡμερὶδα καὶ ἐκκλησίαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὴν ὅποian δὲ μὴς ἔπαυσαν θεωροῦντες ὡς δυναμένην νὰ ἀποτελέσῃ μέρος τῆς Βουλγαρίας. Ὁ ἀριθμὸς ἐν τοῖς τὴν Βουλγάρων τῆς Ἀδριανουπόλεως εἶνε τὸσον περιορισμένος ὅσον καὶ ὁ τῶν Βουλγάρων τῶν γεννηθέντων παρὰ τὸν Κεράτιον κόλπον.

Αἱ εἰς τὴν Θράκην βουλγαρικαὶ ἀξίσεις

(Συνέχεια)

Αἱ Βουλγαρικαὶ Ἐθνοσυνηλεύσεις, αἱ γενομένης ἐν Ἀδριανούπολει κατὰ τὸ 1829 καὶ τὸ 1878 καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐνδιατρῶσαι τὸ ὑπόμνημα, παρέχουν πολὺ ἐλιγωτέραν συμβολήν. Καὶ αἱ δύο ἐγένοντο διαρκούσης τῆς Ρωσικῆς κατοχῆς καὶ οἱ κάτοικοι Ἀδριανουπόλεως οὐδαμῶς συμμετέσχον. Ἡ συγκρότησις των παρὰ τὰς ὁχθὰς τοῦ Ἑβρου ἀπετέλει μίαν ἀνωφελῆ ἐπίδειξιν, ὅπως τὴν αἰματηροτέραν ἐκείνην, τὴν ὅποian ἐσημείωσεν ἡ εἰσβολὴ τῶν Βουλγάρων κομιτατζήδων εἰς τὴν Μακεδονίαν κατὰ τὸ 1903, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Καστοῦρ, τοῦ ὁποίου αὐτὸς ὁ κ. Μπελίνκωφ ἀναγνωρίζει τὸν Ἑλληνικὸν χαρακτῆρα καὶ εἰς τὰς ἡκιστα Βουλγαρικὰς πόλεις τῆς Κλεισοῦρας καὶ τοῦ Κομχόβου,

αἱ ὅποια ἀπὸ ὑπεδλήθησαν εἰς λύτρα ἀπὸ βουλγάρους κομιτατζήδες ἀπεγομνώθησαν καὶ ἐν μέρει ἠλωποληθήσαν ἀπὸ τοὺς Τούρκους.

Ἐὰν ἄλλως παρόμοια ἐκδηλώσεις ἐθνικῆς ζωῆς ἐπρόκειτο νὰ ἀποτελέσουν τὴν δάσιν τῶν ἐδαφικῶν παραχωρήσεων ὁμογὰι πόλεις τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας θὰ παρέμενον ὑπὸ τὴν Βουλγαρίαν, καθόσον πολυάριθμοι ἐκδηλώσεις εἰς ἐκείνων, τὰς ὅποιας προβάλλει τὸ Βουλγαρικὸν ὑπόμνημα θὰ ἠδύναντο νὰ ἀπαριθμηθοῦν τὸσον διὰ τὰς πόλεις τοῦ ἐσωτερικοῦ (Φιλιπούπολιν, Στενήμαχον κλ.) ὅσον καὶ διὰ τὰς παραλίους πόλεις (Μεσημβρίαν, Ἀγχιλαον, Πύργον κτλ.)

Ἀλλὰ διὰ νὰ περιορισθῇ τις μόνον εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν ὁ Ἑλληνικὸς αὐτῆς χαρακτήρ θὰ ἠδύναντο νὰ κατασταθῇ διὰ νεοειρημένων γεγονότων.

Ὅπως προκειμένου περὶ σχολῶν, ἐπιφανῆς καὶ ἐκτετατὴς ὁ κόμης Μάρκελλος ἐπισκευθεὶς τὴν πόλιν κατὰ τὸ 1820 ἐξαίρει τὸν Πατριάρχην Κύριλλον, μεγίστου κύρους προσώπου, ὃς εἶχε διδάξει κατὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ ἐν τῷ γυμνασίῳ αὐτῆς. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ πατριάρχης οὐτὸς ὅστις εἶχεν ἀποσταθῇ ἐν Ἀδριανούπολει ὑπὸ τὴν πατριὰν ἐπαρχίαν τὸ 1821, ὡς καὶ ὁ ἀρμενιστὴς Πράντζα περὶ τοῦ ὁποίου ὁ Μάρκελλος ἀμείβει λίαν ἀξιωματικῶς.

Ἀπὸ τοῦ 1821 ἐν Ἀδριανουπόλει ὑπῆρχον φρικαελαί καὶ ἀποδεικνύουν συμπληρωματικῶς τὴν Ἑλληνικότητα τῆς πόλεως διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ Βούλγαροι δὲν ὑπέφεραν ποσὸς οὐδὲ κατεδιώχθησαν διαρκούτος τοῦ πολέμου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως.

Ὁ κόμης Μάρκελλος διαπιστώνει τὴν μεγάλην διάδοσιν τῆς παιδείας ἐν Ἀδριανούπολει. Ἡ πρώτη παιδείαις παρέχεται δωρεάν. Εἰς τὸ γυμνάσιον ἐκτὸς τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς διδάσκεται ἡ ποίησις, ἡ ῥητορικὴ, ἡ φιλοσοφία. Τὸ γυμνάσιον τῆς Ἀδριανουπόλεως ὁφίσταται ἀπὸ ἀνημμενῶντων ἐτών. Ὁ ἀνὴρ, εἰς τὸν ὅποιον ὀφείλει τὸ Μουσεῖον τοῦ Λούβρου τὴν Ἀφροδίτην τῆς Μήλου προσθέτει: «Ἀπὸ τὰς λεπτομερείαις αὐτὰς δύνανται τις νὰ συμπεράνῃ ὅτι ἡ ἀγωγή τῶν Ἑλλήνων δὲν παρημελεῖτο ποσὸς εἰς τὰς βαρβάρους ταύτας χώρας καὶ ἴσως οὐχὶ ἀπίθωνον τὸ νὰ ὑπάρχῃ μέρος τι τῆς πολιτισμένης Εὐρώπης πολὺ ὑπολειπόμενον τῆς Ἀδριανουπόλεως».

Κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Μάρκελλου εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν ἡ διεύθυνσις τοῦ Γυμνασίου ἦτο ἀνατεθειμένη εἰς τὸν Στέφανον Καραθεοδωρῆν, τὸν ἐπιφανῆ Ἑλληνα ἱατρὸν καὶ φιλόλογον, ὅστις ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος πρόεδρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου ἐν Κωνσταντινῷ πόλει.

1119
ΤΟ ΝΕΩΤΑΤΟΝ 11000507
ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΟΥ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΝ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

ΔΡΙΜΥ ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑΙ ΑΣΘΕΙΣ

(Συνέχεια)

Ο Μπιανκόνι παρατηρεί δι' ἐν εἰς τὰς πρὸς Βορρὰν τῆς Φιλιππουπόλεως καὶ τῆς Γαμπόλεως ἐπαρχίας «ἡ βουλγαρικὴ καὶ ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ εἶναι τόσον ἀνάμικτοι ὥστε καθίσταται ἀδύνατον νὰ εἴρῃ τις ἐπὶ τοῦ χάρτου κανονικὸν καὶ πρὸ παντὸς ἀκριβὲς ἔριον, νοτίως τῶν ἐπαρχιῶν τούτων δὲν συναντᾷ κανεὶς παρὰ μόνον παροικίας βουλγαρικὰς εἰς χώραν καθαρῶς ἑλληνικὴν. Ἀπογομνωθέντες τῶν γαιῶν τῶν παρὰ τῶν Τούρκων οἱ Βούλγαροι ἠναγκάσθησαν νὰ ἴσσουν τὴν τύχην τῶν πέραν τοῦ Αἰμοῦ. Συντεῦθεν αἱ ἐπεκτάσεις εἰς τὰ περίεξ καὶ οὕτω παρατηρεῖται σήμερον ἀριθμὸς τῶν βουλγαρικῶν παροικιῶν εἰς μέρη καθαρῶς ἑλληνικά. Εἰς τὰς Φέρεα, εἰς τὸ Διουμότειχον, εἰς τὰς παραγωγικὰς ἀλλὰ ἀνθυγιεινὰς ὁχθὰς τοῦ Ἑβρου, πρὸς τὸν ὅρος Σκοπείων—Τσιπ—Στριμνίτσας, οἱ Βούλγαροι ἐκδυωθέντες ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῶν χωρῶν, ζῶσιν ἐνεκα τῶν συνεχῶν καταπίσεων τῆς διοικήσεως ἐν μεγάλῃ πτωχείᾳ παρὰ τὴν μεγαλειότητα εὐφροσύνης τῶν κατακλυσθέντων τούτων ἐδαφῶν. Οἱ διατηρήσαντες τὴν βουλγαρικὴν αὐτῶν χαρακτηριστικὰ πληθυσμοὶ οὗτοι εἶναι ἀτυχῶς κατασπρηνμένοι εἰς τὰς ξένας ταύτας δι' αὐτοὺς χώρας.

Ο Ἀίφενμπαχ, ζωηρῶς ἐπηρεασμένος ἐκ τῆς δυνάμεως καὶ τῆς προτεραιότητος τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Θράκης, δηλοῖ δι' ἐν Θράκῃ ὁ Ἑλληνισμὸς εἶναι σημερινὴ κατάσταση καὶ ποσοτικῶς καὶ ποιοτικῶς.

Τοῦτ' αὐτὸ ἐξακριβώνει καὶ ὁ Ἀμαδὲρ Βιρτζίλι, «Καὶ εἰς τὴν Θράκην ἀκόμη καὶ ἰδίως εἰς τὰς μεσημβρινὰς ὑποδιοικήσεις, τὸ κυριαρχοῦν στοιχεῖον καὶ κατ' ἀριθμὸν καὶ εἰς μέρφωσιν καὶ εἰς πλοῦτον εἶναι τὸ ἑλληνικόν». Ἐπίσης ὁ Κάρολος Βελαι λέγει: «Οὐδόλως δύναται νὰ τεθῇ ἐν ἀμφιβολίᾳ δι' καὶ ἀριθμητικῶς καὶ ἀπὸ ἀπόψεως τοῦ προσώπου, τὸ ὅποιον διαδραματίζει καὶ τῆς ἐπιρροῆς, τὴν ὅποιαν ἐνασκεῖ, καὶ τῆς σχολικῆς αὐτοῦ παραστάσεως ὁ Ἑλληνισμὸς ἐν Θράκῃ καὶ Μακεδονίᾳ προεξάρχει».

Ἡ προτεραιότης αὐτῆ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀνεγνωρίσθη ἐπίσημος εἰς τὸ συνέδριον τοῦ Βερολίνου, ὅπου ὁ λόρδος Σώλσπερυ ἐδήλωσε κατηγορηματικῶς δι' ἐν Μακεδονίᾳ καὶ ἡ Θράκη εἶναι τόσον ἑλληνικαὶ ὅσον καὶ ἡ Κρήτη.

Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ Βούλγαροι ἀκόμη ἐπανειλημμένως ἐδήλωσαν τὴν ἐν Θράκῃ μειονεκτικὴν θέσιν των.

Τὸ 1905, ὁ Πρωθυπουργὸς στρατηγὸς Πετρώφ εἰς ἐγκύκλιον αὐτοῦ δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸν «Ταχυδρόμον τῆς Σόφας» συνήγε τὸ ἀκόλουθον συμπέρασμα:

«Φυσικὰ, λόγῳ τῶν ἐθνικῶν ὁμίλων τοῦ νομοῦ Ἀδριανουπόλεως, ὅπου τὸ βουλγαρικὸν στοιχεῖον κατέχει τὴν δευτέραν, ἴσως δὲ καὶ τὴν τρίτην σειρὰν ἀριθμητικῶς, αἱ ἀξιώσεις ἡμῶν πρέπει νὰ περιορισθοῦν εἰς ἀποτελεσματικὸν ἔλεγχον τῶν πράξεων τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν, τὸν ὅποιον προσωρινῶς δυνατόν ν' ἀναλάβουν οἱ πρόξενοι τοῦ νομοῦ τούτου».

Ομίλων πρὸς τὸν κ. Γκέσωφ μετὰ τὴν συνθήκην τοῦ Βουκουρεστίου καὶ ἐξυπονοῶν τὴν Θράκην ὁ κ. Σαζόνωφ τῷ ἔλεγε: «Προσηρτήσατε εἰς τὴν χώραν σας μέρη κατοικοῦμενα ὑπὸ Ἑλλήνων».

Ο κ. Μαλλίνωφ ἔλεγεν ἐν ἔτει 1914, εἰς τὸν κ. Ριδέ, ἀνταποκριτὴν τοῦ παρισινοῦ «Χρόνου»: «Τί μᾶς ἐνδιαφέρει ἡ Θράκη»;

Ο κ. Γκέσωφ ἔγραψεν δι' ἡ Βουλγαρία ἔλαβεν ὑπὸ τὴν κατοχὴν τῆς χιλιάδας Ἑλλήνων τῆς Θράκης καὶ δι' αἱ περ φέρεται Γκιουμουλτζίνης καὶ Κίρ Ζαλη ἦσαν ἐδάφη οὐχὶ βουλγαρικά.

Οἱ χάρται. Ἄλλη ἐπιλογία εἰς τὸν εὐλογότερον ἐκδηλωτικὴν παρεχόμενον ἀπὸ τοῦς χάρτας τοῦς ἐν χρεῖται παρὰ τῆς βουλγαρικῆς προπαγάνδας. Ἀπεδείκνυσαν δι' ἡ Θράκη ἦτο καὶ παραμένει τῶν κατ' ἐσχολὴν Ἑλληνικὸς. Ἐστὶ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μετὰ τοῦς χάρτας τοῦ Ἀτλάντις τοῦ Ριδώφ, πλὴν ἐνὸς συνταχθέντος εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου ἐπιτηδεύει ἀπὸ πέντε Βουλγάρους καθηγητὰς καὶ ἐκπαιδευτὰς καὶ αὐτοὺς τοὺς Γερμανοὺς διὰ τὴν βουλγαρικὴν μεγαλομανίαν καὶ ἀπληστίαν. Ο Ὀύτα Μάουλ ἔγραψε περὶ τοῦ χάρτου τούτου δι' εἶναι δυσκολώτατον νὰ εἴρῃ τις ἀκόμη καὶ εἰς τὴν ἐθνογραφικὴν φιλολογίαν τῆς νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης ἀνάλογον παράδειγμα ἐκείνου, τὸ ὅποιον ὁ συνασπισμὸς τῶν Βουλγάρων ἐθνογράφων ἐσημείωσεν ἐν τῷ ἀγῶνι διὰ τὴν ἐξόντωσιν τῶν Ἑλλήνων, ἐμάλιστα ἐν Θράκῃ. (Ἀκολουθεῖ).

ΑΘΗΝΑΝ

ΠΡΟΝΟΜΟΥΣΧΟΝ
Υ. Π. ΕΠΑΝΟΥΣΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑ' ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΟΔΟΣ ΕΛΛΗΡΙΣΤΑΝ, 45
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 235

ΠΡΩΙΝΗ

Πρόσθετος Τιμάται παράδες 100

Τετάρτη 6 Νοεμβρίου 1919—Έτος ΙΣΤ'—'Αριθ. 5424

ΤΟ ΝΕΩΤΑΤΟΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΟΥ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΝ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

ΔΡΙΜΥ ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ

ΑΙ ΕΠΙ ΤΩ ΒΡΑΧΕΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΩ ΚΡΑΤΕΙ

(Συνέχεια)

Ἡ βουλγαρική Ἀντιπροσωπεία ἀπερρίσθη ἀπλῶς πρὸς ἐπιτηροῦν τὸν ἀναγκαστὴν εἰς τὸ νὰ ἐπιστρέψῃ καὶ εἰδὼν ἀντίληψιν τὰ ἐπιχειρήματα τῶν γυμνασίων καὶ τὴν χαρτογραφίαν ἀνὰ τὸν γόν τι ἔκαμε καὶ διὰ τὰς σκοπεύσεις.

Ἐπισητοῦσα νὰ ἐμφανίσῃ τὸν πολυάριθμον βουλγαρικὸν πληθυσμὸν ἄλλοι καὶ γνωρίζουσα οὐκ ἔστιν ὅτι κατ' ὅσον νὰ εὖρη τοιοῦτον ἐν τῇ χώρᾳ, ἀνεκάλυψεν ἐν Βουλγαρίᾳ σημαντικοὺς οἰκισμοὺς «Βουλγάρων προσφύγων τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης» ἀποτελουμένους ἀπὸ 31176 οἰκογενείας, τῶν ὁποίων οἱ ἀρχηγοὶ υπέγραψαν τὴν αἴτησιν, τὴν ὁποίαν ἡ βουλγαρική Ἀντιπροσωπεία υπέβαλεν εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν τῆς 8 Ἀυγούστου.

Ἡ Ἑλληνική Ἀντιπροσωπεία ἐγκαίρως κατήγγειλεν εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν τὸν βουλγαρικὸν τοῦτον χειρισμὸν.

Ἐπὶ ητοῦσα στατιστικὴν ἱκανὴν πρὸς ὑποστήριξιν τῆς θέσεώς τῆς ἡ βουλγαρική Ἀντιπροσωπεία κατέφυγεν εἰς ἐφημερίδα τῆς Κωνσταντινουπόλεως τοῦ 1878 ὁ «Ἀνατολικὸς Ταχυδρόμος», ὅστις ἐδημοσίευσε τοιαύτην σκοτεινὴν προελεύσεως εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν οἱ πανολαϊστὰι μετῆρχοντο τὰ πάντα πρὸς δημιουργίαν μεγάλης Βουλγαρίας πρὸς μεγίστην ἀγανάκτησιν τῆς δυτικῆς ἐυρωπαϊκῆς γνῶμης. Τοιαύτη στατιστικὴ οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχῃ ἀξίαν. Ἀρκεῖ τις νὰ παρατηρήσῃ οὐκ ὀλίγοι 12585 Βουλγάρους μόνον εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν Καλλιπόλεως ἵνα εἴναι πασίγνωστον καὶ ἀνομολογεῖται περ' αὐτῶν τῶν Βουλγάρων

οὐκ ἐν Καλλιπόλει οἱ Βούλγαροι εἶναι ἐλάττωτοι.

Ὅτι ἀπὸς εἰς ἀποδεικνύεται ἡ κρίσις τοῦ ξένου καθ' ἣν αἱ βουλγαρικαὶ στατιστικαὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν σκοπεύονται δι' ὁρισμένον λόγον συντεταγμένοι καὶ ἐν πνεύματι ἐχθρότητος πρὸς ὁρισμένας ἐθνότητας.

Ἄλλως δὲ ἡ παλαιὰ αὐτὴ καὶ μυστηριώδης στατιστικὴ χάνει τὴν ἀξίαν αὐτῆς ἀπέναντι τῶν νεωτέρων στατιστικῶν, αἵτινες εἶναι συντεταγμένοι ἐπὶ τῇ βάσει γνωστῶν πηγῶν ἑλληνικῶν καὶ τουρκικῶν, αἵτινες παρὰ τὴν διαφορὰν αὐτῶν εἰς τὰς λεπτομερείας, καταλήγουν ἐν τῇ συνόλῳ κατὰ προσέγγισιν εἰς συμπεράσματα σύμφωνα πρὸς τὴν παρατηρουμένην ἀναλογίαν μεταξὺ τῶν διαφόρων στοιχείων τοῦ ἐν Θράκῃ πληθυσμοῦ.

Ἡ τουρκικὴ στατιστικὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 1894 καὶ ἀπαικονίζεται εἰς τὸ ἐπίσημον Ἡμερολόγιον (Σαλναμὲ) δημοσιευθὲν ἀπὸ τοῦ ἐν Ἀδριανουπόλει τυπογραφείου τοῦ Κράτους.

Ἡ ἑλληνικὴ στατιστικὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 1912. Κατηρτίσθη φροντίδι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παρὰ τῶν Μητροπόλεων δοθεισῶν πληροφοριῶν.

Παρέχουν διὰ τὰ τμήματα τῆς Δυτικῆς καὶ Ἀνατολικῆς Θράκης τῶν ὁποίων ἡ τύχη ἐκτὸς τῶν εἰς τὴν Βουλγαρίαν καταλειφθέντων ἐδαφῶν διὰ τῆς συνθήκης τῆς 19 Σεπτεμβρίου, πρόκειται νὰ κανονισθῇ ἀπὸ τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον τῆς Συνδιασκέψεως, τοὺς εἰς τοὺς κατωτέρω πίνακας ἀριθμούς. (Ἀκολουθεῖ)

Η ΕΘΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Κ. Π. ΣΠΑΝΟΥΔΗΣ

ΤΟ ΝΕΩΤΑΤΟΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΟΥ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΝ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

ΑΡΙΘΜ. ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΕΡΙΟΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ

Α' ΕΠΙ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑΙ ΑΞΟΕΙΣ

(Συνέχεια)

Επιβάλλεται ἐν τούτοις νὰ παρατηρηθῇ τις ὅτι ἡ Τουρκικὴ στατιστικὴ δὲν παρέχει χωριστὰς πηροφορίας διὰ τὰ χωρία. Ἐντεῦθεν καθίσταται ἀδύνατον νὰ καταστρώσῃ τις ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τὸν πληθυσμὸν κατὰ κλάσματα τῶν ὑποδοικήσεων, αἱ ὅποιαι κατὰ τοὺς δροὺς τῆς ἐκρήγῃς τῆς 19 Σεπτεμβρίου παρεμύνην ἐξ ἡ τοῦ Βουλγαρικοῦ Κράτους.

Ἐπὶ πλέον ἡ Τουρκικὴ στατιστικὴ παρέχει τὸ ἀριθμὸν τῶν κατοίκων τῆς ὑποδοικῆς (30.600) καὶ νὰ ὑποδεικνύῃ τὸν ἀριθμητικὸν πληθυσμὸν ἑκάστης Κοινότητος. Ἐπομένως εἰς τὴν ἐπὶ τῇ ἴσει τῶν δεδομένων τούτων καταστρώσῃ ἡμεῖς πινάκα καὶ κατ' ἀναλογίαν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν πινάκα, πρέπει νὰ παραλειφθῇ ἡ ὑποδοικῆσις Ξίνθης, ἥτις κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν στατιστικὴν περιλαμβάνει 33.970 κατοίκους, ἐξ ὧν 22.000 Μουσουλμάνοι, 10.275 Ἕλληνες καὶ 1695 Βούλγαροι.

Ἐθνολογικὴ καὶ ἀποαιεῖς τῶν μερῶν τῆς Θράκης, τῶν ὁποίων ἡ τύχη πρόκειται νὰ κανονισθῇ ἀπὸ τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον.

1. Τουρκικὴ στατιστικὴ

Σαντζάκι Γκιουμουλτζίνης	Ἑλλ.	Τούρκοι	Βούλγ.
Καζάς Γκιουμουλτζίνης	3825	32676	7042
Σαντζάκι Ἀδριανουπόλεως			
1 Καζάς Ἀδριανουπόλεως	28256	36527	9289
2 » Ὀρτάκιοι	10356	15631	3955
3 » Οὐζούν Κιοπροῦ	15698	13898	5473
4 » Χάφσας	5650	6830	1310
5 » Διδυμοτείχου	16805	7504	1248

Σαντζάκι Δεδέαγατς	78785	8000	21270
» Καλλιπόλεως	34'97	28427	12899
» Ραιδεστού	64029	25859	909
» 40 Ἐκκλησιῶν	35569	41729	3430
(πλὴν τῶν καζάων Τυρνόβου καὶ Ἀγαθουπόλεως)	49232	40808	21229

Σαντζάκι Μετρώων	285017	249049	66771
	36520	16320	5987

Ἐν συνόλῳ 804527 965229 202500

2 Ἑλληνικὴ στατιστικὴ

Σαντζάκι Γκιουμουλτζίνης	Ἕλληνες
Καζάς Γκιουμουλτζίνης	9160
Σαντζάκι Ἀδριανουπόλεως	
Καζάς Ἀδριανουπόλεως	41285
» Ὀρτάκιοι	14562
» Οὐζούν Κιοπροῦ	19197
» Χάφσας	9160
» Διδυμοτείχου	22080

Σαντζάκι Δεδέαγατς	108284
» Καλλιπόλεως	28851
» Ραιδεστού	70431
» 40 Ἐκκλησιῶν (πλὴν τῶν καζάων Τυρνόβου καὶ Ἀγαθουπόλ.)	55550
	68452

Σαντζάκι Μετρώων	338728
	54787

Ἐν συνόλῳ 393515

Σαντζάκι Γκιουμουλτζίνης	Τούρκοι	Βούλγαρ.
Καζάς Γκιουμουλτζίνης	50000	10550
Σαντζάκι Ἀδριανουπόλεως		
Καζάς Ἀδριανουπόλεως	44953	7000
» Ὀρτάκιοι	15273	4060
» Οὐζούν Κιοπροῦ	10610	5600
» Χάφσας	8235	730
» Διδυμοτείχου	6515	1460

Σαντζάκι Δεδέαγατς	85386	18850
» Καλλιπόλεως	46400	16738
» Ραιδεστού	32613	2000
» 40 Ἐκκλησιῶν	63725	2930
(πλὴν τῶν καζάων Τυρν. - Ἀγαθουπ.)	49787	16725

Σαντζάκι Μετρώων	327911	67593
	16100	—

Ἐν συνόλῳ 344011 67593

Ὅπως καταφαίνεται καὶ ἡ μία καὶ ἡ ἄλλη στατιστικὴ καθορίζουν τὴν ἀριθμητικὴν ὑπερκοχὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου, ὅχι μόνον ἀπέναντι τῶν Βουλγάρων ἀλλὰ καὶ ἀπέναντι τῶν Τούρκων.

Κατὰ τὴν τουρκικὴν στατιστικὴν οἱ Ἕλληνες ὑπερβάλλουν τοὺς Τούρκους κατὰ 39 000 καὶ τοὺς Βουλγάρους κατὰ 232.000.

Κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν στατιστικὴν οἱ Ἕλληνες ὑπερβάλλουν τοὺς Τούρκους κατὰ 49 000 καὶ τοὺς Βουλγάρους κατὰ 292.000.

1899 94187

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΟΥ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΝ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

ΔΡΙΜΥ ΛΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ

ΑΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ

(Συνέχεια)

Ἐπιβάλλεται ἐν τούτοις νὰ παρατηρήσῃ τις ὅτι ἡ Τουρκικὴ στατιστικὴ δὲν παρέχει χωριστὰς πληροφορίες διὰ τὰ χωρία. Ἐντεῦθεν καθίσταται ἀδύνατον νὰ κατασιρῶσιν τις ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τὸν πληθυσμὸν κατὰ κλάσματα τῶν ὑποδιοικήσεων, αἱ ὁποῖαι κατὰ τοὺς δροὺς τῆς εἰρήνης τῆς 19 Σεπτεμβρίου παρῆκον ἐξω τοῦ Βουλγαρικοῦ Κράτους.

Ἐπὶ πλέον ἡ Τουρκικὴ στατιστικὴ περὶ τὸ σύνολον τῶν κατοίκων τῆς ὑποδιοικήσεως Ἐάνθης (30.600) χωρὶς νὰ ὑποδεικνύῃ τὸν ἀριθμητικὸν πληθυσμὸν ἑκάστης Κοινότητος. Ἐπομένως εἰς τὸν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δεδομένων τούτων καταστρωθέντα πίνακα καὶ κατ' ἀναλογίαν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν πίνακα, πρέπει νὰ παραλειφθῇ ἡ ὑποδιοίκησις Ἐάνθης καὶ κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν στατιστικὴν περιλαμβάνει 33.970 κατοίκους, ἐξ ὧν 22.000 Μουσουλμάνοι, 10.275 Ἕλληνες καὶ 1695 Βούλγαροι.

Ἐθνολογικὴ κατάστασις τῶν μερῶν τῆς Θράκης, τῶν ὁποίων ἡ ἰσχὺς προέκυπτει νὰ κανονισθῇ ἀπὸ τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον.

1. Τουρκικὴ στατιστικὴ

Σαντζάκι Γκιουμουλτζίνης	Ἑλλ.	Τούρκοι	Βούλγ.
Καζάς Γκιουμουλτζίνης	8825	32676	7042
Σαντζάκι Ἀδριανουπόλεως			
1 Καζάς Ἀδριανουπόλεως	28256	36597	9289
2 » Ὀρτάκιοι	10356	15681	3955
3 » Οὐζούν Κιοπροῦ	15698	13398	5478
4 » Χάφσας	5650	6830	1810
5 » Διδυμοτείχου	16505	7504	1218
	76765	8000	21270
Σαντζάκι Δεδέαγατς	34097	28427	12899
» Καλλιπόλεως	64029	25859	909
» Ραιδεστοῦ	35569	41729	3430
» 40 Ἐκκλησιῶν (πλὴν τῶν καζάδων Τυρνόβου καὶ Ἀγαθουπόλεως)	49232	40808	21239
	268017	249049	66771
Σαντζάκι Μετρώων	36520	16320	5987
Ἐν συνόλῳ	804537	265869	72758

2 Ἑλληνικὴ στατιστικὴ

Σαντζάκι Γκιουμουλτζίνης	Ἕλληνες	
Καζάς Γκιουμουλτζίνης	9160	
Σαντζάκι Ἀδριανουπόλεως		
Καζάς Ἀδριανουπόλεως	41285	
» Ὀρτάκιοι	14562	
» Οὐζούν Κιοπροῦ	19197	
» Χάφσας	9160	
» Διδυμοτείχου	22080	
	106284	
Σαντζάκι Δεδέαγατς	28851	
» Καλλιπόλεως	70431	
» Ραιδεστοῦ	55550	
» 40 Ἐκκλησιῶν (πλὴν τῶν Καζάδων Τυρνόβου καὶ Ἀγαθουπόλ.)	68452	
	338728	
Σαντζάκι Μετρώων	54787	
	393515	
Σαντζάκι Γκιουμουλτζίνης	Τούρκοι	Βούλγαρ.
Καζάς Γκιουμουλτζίνης	50000	10550
Σαντζάκι Ἀδριανουπόλεως		
Καζάς Ἀδριανουπόλεως	44953	7000
» Ὀρτάκιοι	15273	4060
» Οὐζούν Κιοπροῦ	10610	5600
» Χάφσας	8235	730
» Διδυμοτείχου	6515	1460
	85386	18850
Σαντζάκι Δεδέαγατς	46400	16738
» Καλλιπόλεως	32613	2000
» Ραιδεστοῦ	63725	2980
» 40 Ἐκκλησιῶν	49787	16725

Ὅπως καταφαίνεται καὶ ἡ μία καὶ ἡ ἄλλη στατιστικὴ καθορίζουν τὴν ἀριθμητικὴν ὑπερκοχὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου, ὅχι μόνον ἀπέναντι τῶν Βουλγάρων ἀλλὰ καὶ ἀπέναντι τῶν Τούρκων.

Κατὰ τὴν τουρκικὴν στατιστικὴν οἱ Ἕλληνες ὑπερβάλλουν τοὺς Τούρκους κατὰ 39 000 καὶ τοὺς Βουλγάρους κατὰ 232.000.

Κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν στατιστικὴν οἱ Ἕλληνες ὑπερβάλλουν τοὺς Τούρκους κατὰ 49 000 καὶ τοὺς Βουλγάρους κατὰ 326.000.

964-1919
Πρόσκλησις

ΤΟ ΝΕΩΤΑΤΟΝ
ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΟΥ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΝ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ
99189
ΑΡΙΘΜ. ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗΣ ΔΕΞΙΣ

(Συνέχεια)

Ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρεχόμενη ἐνδειξις ἐκ τῶν δύο συμπιπτουσῶν στατιστικῶν, τῆς Τουρκικῆς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς, ἀνευρίσκει περιφανῆ ἐπιβεβαίωσιν εἰς τὴν ἐκλογικὴν Ἑλληνοβουλγαρικὴν συμφωνίαν τοῦ 1912, ἥτις προέβλεπε διὰ τὴν Θράκην ἑπτὰ βουλευτὰς Ἑλλήνας ἀπέναντι ἑνὸς Βουλγάρου.

Τὰ γεγονότα εἶναι γνωστά, ἀλλ' ἀφοῦ ἡ Βουλγαρικὴ ἀντιπροσωπεῖα τολμᾷ νὰ λέγῃ ὅτι «τοῦτο ἀποτελεῖ κατάφωρον παραβίασιν τῆς ἀληθείας» ἐπιβάλλεται νὰ ἐπιμείνῃ τις.

Ἡ ἀλήθεια κατὰ τὴν Βουλγαρικὴν ἀντιπροσωπεῖαν εἶναι ὅτι ἡ ἐν λόγῳ συμφωνία προέβλεπε τὴν ἐκλογὴν τῶν βουλευτῶν, δύο Ἑλλήνων καὶ ἑνὸς Βουλγάρου καὶ διασαφηνίζεται διὰ τῆς ἀκολουθοῦσης παραγράφου τοῦ τῆν 18)31 Ἰανουαρίου 1912 ὑπὸ τὸν τίτλον ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρωτοκόλλου.

«Εἰς τὸν νομὸν Ἀδριανουπόλεως ἐκ τοῦ σαντζακίου Καλλιπόλεως θὰ ἐκλεγούνη κατ' ἐλάχιστον τρεῖς χριστιανοὶ βουλευταὶ, ἐξ ὧν οἱ δύο Ἕλληνες καὶ ὁ εἰς Βούλγαρος, τοῦ τελευταίου κατὰ προτίμησιν ἀναδεικνυμένου ἐν 40 Ἑκκλησίαις ἐν συνδυασμῷ μετ' ἑνὸς Ἑλλήνος βουλευτοῦ. Ἐν ἡ περιπτώσει οἱ τρεῖς κατὰ τὴν ἄνω συμφωνίαν ἐκλεγόμενοι βουλευταὶ εἶναι Ἕλληνες, εἰς ἐξ αὐτῶν θὰ ὑπεχρεούτο παραιτηθῆ ὑπὲρ ἑνὸς Βουλγάρου. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον καὶ πρὸς ἐξασφάλισιν εἰς τὸν νομὸν τοῦτον ἐκτὸς τοῦ σαντζακίου Καλλιπόλεως τῆς ἐπιτυχίας περισσότερων τῶν δύο Ἑλλήνων βουλευτῶν ὁ Βουλγαρικὸς πληθυσμὸς θὰ ἐνώσῃ τὰς δυνάμεις του πρὸς τὰς τοῦ Ἑλληνικοῦ πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ συνδυασμοῦ αὐτῶν».

Ἡ δύναμις τῆς συμφωνίας ταύτης εἶναι ἐπαρκῶς καταφανής. Τὰ δύο συμβαλλόμενα μέρη ἐπεθύμουν νὰ καθορίσουν οὐχὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν βουλευτῶν, Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων, οἵτινες θὰ ἐξελέγοντο καθ' ἑκάστην τὴν Θράκην, ἀλλὰ τοὺς θροῦς κατὰ τοὺς ὁποίους θὰ ἐξησφαλιζέτο ἡ ἐκλογὴ ἑνὸς Βουλγάρου βουλευτοῦ. Ἐνεκα τούτου τὰ δύο συμβαλλόμενα μέρη περιώριζον τὴν συμφωνίαν εἰς τὰ πάντα μόνον σαντζακία τοῦ νομοῦ, ἥτοι Ἀδριανουπόλεως, 40 Ἑκκλησιῶν, Γκιουμουλτζίνης, Δεδεαγάτης καὶ Ραϊδεστού καὶ συνεφώνουν ὅτι ἡ ἐκλογὴ ἑνὸς Βουλγάρου βουλευτοῦ ἐξησφαλιζέτο ἐν μόνῃ τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν θὰ

ταὶ θὰ ἐξελέγοντο εἰς τὸ ὑπόλοιπον μέρος τῆς Θράκης, ἡ εἰς τὸν νομὸν Κωνσταντινουπόλεως, τὸ ἀνεξάρτητον σαντζακίον τῶν Μετρῶν καὶ εἰς τὸ ἕκτον σαντζακίον τοῦ νομοῦ Ἀδριανουπόλεως, τὸ τῆς Καλλιπόλεως.

Κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ὁ Βούλγαρος βουλευτὴς θὰ ἐξελέγετο κατὰ προτίμησιν εἰς τὸ σαντζακίον τῶν 40 Ἑκκλησιῶν, οὐχὶ μόνος ἀλλ' ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἕνα Ἑλληνα βουλευτὴν καὶ τοῦτο πρὸς ἀνάδειξιν τῆς ἀριθμητικῆς ὑπεροχῆς τῶν Ἑλλήνων ἐ τῷ σαντζακίῳ τούτῳ. Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ Βούλγαροι εἰς οὐδὲν μέρος τῆς Θράκης ἦσαν ἀρκατοὶ πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐκλογῆς ἑνὸς βουλευτοῦ, ἀκόμη καὶ εἰς τὸ σαντζακίον τῶν 40 Ἑκκλησιῶν (ὅπου περιωρίζοντο αἱ διέσεις των) ἐπέμειναν διὰ τὴν καταχώρησιν εἰδικοῦ θροῦ καθ' ὃν ἐν ἡ περιπτώσει ἐξελέγοντο πλείονες τῶν δύο βουλευτῶν εἰς τὰ πάντα σαντζακία, ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν θὰ παρῆταιτο ὑπὲρ ἑνὸς Βουλγάρου βουλευτοῦ.

Ἐκ τῆς συμφωνίας ταύτης προκύπτει ἐπὶ πλέον ὅτι οἱ Βούλγαροι οὐδὲμὴν ἀξίωσιν παρέβαλον διὰ τὰ σαντζακία Γκιουμουλτζίνης καὶ Δεδεαγάτης (Δυτ. Θράκη) ἀναγνωρίζοντες ἐξ ὁλοκλήρου τὴν Ἑλληνικὴν αὐτόθι προτεραιότητα.

Ἀλλ' ἡ Βουλγαρικὴ ἀντιπροσωπεῖα νομίζει ἀναγκαῖον νὰ προθέσῃ: «Ἐπὶ πλέον ἡ ἐκλογικὴ αὕτη συμφωνία οὐδέποτε ἀνεγνωρίσθη παρὰ τῶν Βουλγάρων τῆς Θράκης καὶ τὸ ἐν λόγῳ Πρωτόκολλον παρέμεινε νεκρὸν γράμμα, οὐδέποτε τεθὲν εἰς ἐφαρμογὴν».

Τὸ γεγονὸς τῆς ἀρνήσεως τῆς ἀξίας ἑνὸς ἐπισήμως ὑπογραφέντος συμφωνητικοῦ παρ' ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων, ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι ἠρνήθη νὰ τὸ ἐκτελέσῃ, ἀσφαλῶς δὲν μαρτυρεῖ περιστῆν καλὴν πίστιν.

(Ἀκολουθεῖ)

Πρόεδρος 1919 **ΤΟ ΝΕΩΤΑΤΟΝ**
ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΟΥ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΝ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ
ΔΡΙΜΥ ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ

ΑΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑΙ ΔΕ ΔΙΕΞΕ

(Συνέχεια)

Ἄλλα πλέον εκπληκτικὴ καθίσταται ἡ καταχώρησις εἰς ἐπίσημον ἔγγραφον ἀπευθυνθὲν πρὸς τὴν Συδιάσκεψιν τῆς Εἰρήνης, γεγονότων, ἡ ἀνακρίβεια τῶν δ. ποίων εὐκόλως δύναται νὰ καταδειχθῇ.

Πῶς πράγματι νὰ διαμφοδητήσῃ τις ὅτι ἡ συμφωνία τοῦ 1912 ἐπεκυρώθη καὶ ἐξετελέσθη; Ὅα ἐπρεπε νὰ λησμονήσῃ ἡ τὴν διεκπεραίωσιν τῆς ἐπικολούθησεν ἡ οἰκιστικὴ εἰς τὸν ἐν Τουρκίᾳ ὑπὸν ἀνακοινωθέντων, διὰ τῶν ὁποίων ἀνεκοινώτο ἡ συνεργασία τῶν δύο στοιχείων εἰς τὰς ἐκλογάς καὶ ὅτι ἡ πληροφορία αὕτη ἀνεδημοσιεύθη ἀπὸ τὸν τύπον τῆς Σόφιας καθὼς καὶ ἀπὸ τὸν τύπον τῶν Ἀθηνῶν. Ὁ παρισινὸς «Χρόνος» τῆς 10 Αὐγούστου τοῦ 1913 μάλιστα ἀνέγραψε κατὰ μετάφρασιν ἄρθρα τῶν Βουλγαρικῶν ἐφημερίδων, αἱ δὲ καὶ ἐξεδήλουν τὴν μεγάλην σημασίαν τοῦ γεγονότος.

Ἄλλ' ὑπάρχει καὶ ἄλλο τι. Ἡ ἑλληνικὴ βουλγαρικὴ συμφωνία συνεπληρώθη διὰ συμβασιᾶς πρὸς τὸ τουρκικὸν κόμμα τῆς Ἐλευθερίας καὶ Συνενοήσεως ἐπὶ τῇ κοινῇ ἐνεργείᾳ καθ' ἑλλην τὴν ὀθωμανικὴν Ἀυτοκρατορίαν. Εἰς τὰ τμήματα τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης ἔπου οἱ Βούλγαροι θὰ εἶχον ὑποψηφίους, ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτικῶν θέσεων ἐκάστης ἐθνότητος ὁρίσθη, ἐκ κοινῆς συμφωνίας καὶ ἀπὸ τοὺς τρεῖς συμβαλλομένους. Οἱ Βούλγαροι ἀντεπροσωπεύοντο εἰς τὴν τουρκικὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ βουλευτοῦ αὐτῶν κ. Δάλτσεφ. Τὸ διὰ τὴν Θράκην δελτίον εἶχεν ὡς ἐξῆς, Ὑποψήφιοι Ἕλληνες. 1 Ζαχειρόπουλος, 2 Ναρλής, 3 Σαραντιδής, 4 Εὐκλείδης, 5 Κίρκος, 6 Βουτιάδης, 7 Καλλιθέουλος.

Ὑποψήφιοι Τούρκοι: 1 Ἐμίν, 6 Ἰσμαήλ Χακὴ, 3 Ἀχμέτ, 4 Ριζά Τερκὴκ. 5 Δεσάβες.

Ὑποψήφιοι Βούλγαροι: 1 Μπουρίλωφ. Ἦτοι ἐπὶ τὰ ὑποψήφιοι Ἕλληνες ἀπέναντι πάντε Τούρκων καὶ ἐνδὸς Βουλγάρων.

Ὅτι ἡ διαρρύθμισις αὕτη ἀνταπεκρίνετο καθ' ἑλὰ πρὸς τὰς ἀντιστοιχοῦσας ἐκλογικὰς δυνάμεις τῶν τριῶν κομμάτων καὶ ἐξασφάλιζε μάλιστα εἰς τὴν Βουλγαρίαν προνομιοῦχον θέσιν, ἀπεδείχθη ἐκ τῶν ἐκλογῶν, μετὰ τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους, ὁπότε ἐκ τοῦ ὑπολειφθέντος εἰς τὴν Τουρκίαν τμήματος ἐκ τοῦ ὁμοῦ Ἀδριανουπόλεως ἐξελέγησαν τρεῖς Ἕλληνες βουλευ-
ται ἀπὸ τὸν νομὸν Κων-
σταντινουπόλεως. Ἰδοὺ τὰ ὀνόματά των.

1 Θουκυδίδης, 3 Φύτος, 3 Εὐκλείδης, 4 Χαραλαμπίδης, 5 Ὀρβανίδης, 6 Τσορμπάτζίδης.

Ἐξ ἀντιθέτου οὐδὲις Βούλγαρος ἐξελέγη.

Εἶναι ἄληθες ὅτι κατὰ τὰς ἐκλογάς τοῦ 1912 ἡ ἀνήθικος διοικητικὴ πλεισις ἡ παρὰ τῶν Νεοτόρκων ἐνασκηθεῖσα κατέληξεν εἰς τὸν πλήρη ἀποκλεισμόν τοῦ μικτοῦ καταλόγου τῆς Ἐλευθερίας καὶ Συνενοήσεως. Ἄλλ' ἡ σκανδαλώδης διαγωγὴ τῆς «Ἐνώσεως καὶ Προόδου» δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ παρὰ τῶν Βουλγάρων ἐναντίον τῆς ἐκλογικῆς συμφωνίας τοῦ 1912 καὶ τόσῳ μᾶλλον ὅση οἱ Χριστιανοὶ ἐκλογεῖς τῶν δύο ἐθνότητων παρέμειναν πιστοὶ ὅσον ἐξηρτάτο παρ' αὐτῶν.

Ἐξ ἄλλου ἡ κυβερνητικὴ ἐπέμβασις προσέκαλεσε τοιαύτας διαμαρτυρίας ὥστε ἐπέφερε τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς, μόλις ἐκλεγείσης, τοῦθ' ὅπερ ὑπῆρξε καὶ μὴ τῶν ἀφορμῶν τοῦ πολέμου τοῦ 1912.

Προκειμένου περὶ τοῦ βαλκανικοῦ συνασπισμοῦ, ἐπιβάλλεται νὰ ὑπομνήσῃ τις ὅτι ἡ συμφωνία τοῦ 1912 διεδραμάτισε μέγιστον πρόσωπον καὶ συνεπῶς ἀπέδειξεν ὅτι ἐκ τῆς συμφωνίας ἀσυγκρίτως ἀνωτέραν ἐκείνης τῆς ὅποιαν θὰ ἀπέδιδέ τις εἰς αὐτὴν ἐν πρώτῃς ὁφειλε.

Πρόκειται αἱ πρώται διαπραγματεύσεις διὰ βαλκανικὴν συνεννόησιν διεξιδάσθησαν ἐν Ἀθῆναις εἰς Σόφιαν διὰ τοῦ ἀνταποκρίτορος τῆς «Τῆρας» κ. Μανούσου τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1911. Ἐκείσε ἐπεζητήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει προσέγγισις μεταξὺ τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ βουλγαρικοῦ στοιχείου ἐν Τουρκίᾳ.

Εἶνε ἀξιοσημείωτον ὅτι ἡ ἀπάντησις τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως διεξιδάσθη εἰς Ἀθήνας μόνον μετὰ τὴν σύναψιν τῆς ἐκλογικῆς συμφωνίας, ἡ ὁποία ἐκανάονιζε θετικῶς τὰς ζῶνας τῆς Ἑλληνικῆς καὶ βουλγαρικῆς ἐπικροῆς ἐν τῇ Ἑυρωπαϊκῇ Τουρκίᾳ. Ὑπῆρχον τμήματα, ὅπου οἱ Βούλγαροι ἀνεγνωρίζον τὴν ἑλληνικὴν προτεραιότητα, ἀλλὰ ὅπου οἱ Ἕλληνες ἀνεγνωρίζον τὴν βουλγαρικὴν καὶ ἄλλα μικτοῦ χαρακτῆρος ὅπου ἡ ἀναλογία τῶν βουλευτῶν καθώριζε τὴν ἀναλογουσαν μερίδα ἐπικροῆς εἰς ἐκάστην τῶν δύο ἐθνότητων.

Ἰδοὺ τὸ μέτρον, καθ' ὃ ἡ συμφωνία τοῦ 1912 παρέμεινε νεκρὸν γράμμα.

(Ἀκολούθει)

Ἄλλ' ἡ δικαιοδοσία τῆς Βουλγαρικῆς Ἐξαρτίας, ἡ κατασταθεῖσα διὰ τοῦ 10ου ἁρθροῦ τοῦ ἐν λόγῳ φερμανίου, ὅχι μόνον δὲν περιελάμβανε τμήμα τι τῆς Θράκης, ἀλλ' ἀπέκλειε καὶ τὰς περιφερείας τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας, ὅπου ὤφισταντο πέντε Ἑλληνικαὶ Μητροπόλεις. Ἀπέκλειε 1ον τὴν πόλιν τῆς Βάρνης καὶ εἰκοσάδα χωρίων παρὰ τὴν αὐτήν, 2ον τὰ τμήματα Ἀγχιάλου καὶ Μεσημβρίας, 3ον τὰ χωρία τῆς παραλίας τοῦ τμήματος Σωζοπολέως, 4ον τὴν πόλιν τῆς Φιλιππουπόλεως, τὸ τμήμα Στεννήμαχου καὶ δέκα χωρία τοῦ σαντζακίου Φιλιππουπόλεως.

ΤΟ ΝΕΩΤΑΤΟΝ
ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΟΥ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΝ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ
ΑΡΙΜΥ ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΕΡΙΟΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ

ΑΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑΙ ΔΕΞΙΣ

(Συνέχεια)

Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1871 καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1872 διαπραγματεύσεις διεξήχθησαν μετ' ἐξ τοῦ Πατριαρχείου καὶ τῶν Βουλγάρων, μεσολαβούντος τοῦ κόμητος Ἰγνάτιεφ. πρὸς ἐξέυρεσιν τρόπου συμφιλίωσης. Ὁ Βούλγαρος καθηγητὴς Ἰσρκὼφ εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ αἰδ' Μακεδονία καὶ ἡ Βουλγαρικὴ Ἐξαρχία» γράφει σχετικῶς πρὸς τὰς διαπραγματεύσεις ταύτας: «Κατὰ τὸ ὑπὸ δείγμα τῶν προκατόχων τοῦ ὁ Πατριάρχης Ἀνθίμος προέτεινε τὸν καθορισμὸν ὁρίων μεταξὺ τοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἐξαρχίας διὰ τῆς παραχωρήσεως εἰς αὐτήν, μετὰ τῶν δυτικῶν βουλγαρικῶν Μητροπόλεων, τῶν τῆς Νύσσης, Νισάδας (Πιρὼτ),

Σκοπίων, Βελεσσῶν καὶ Ἀχρίδος καὶ τὰ βόρεια τῆς Μητροπόλεως Πελαγονίας. Οἱ μετριοπαθεῖς μεταξὺ τῶν Βουλγάρων ἐφάνησαν ἱκανοποιημένοι ἐκ τῆς τοιαύτης παραχωρήσεως· ἀλλ' ὁ ἱατρὸς Τσομένκωφ ἀντίστη διεκδικῶν ὑπὲρ τῆς Ἐξαρχίας ὁλόκληρον τὴν πόλιν τῆς Φιλιππουπόλεως καὶ τὰς Μητροπόλεις Σιρμνίτης καὶ Μογλενῶν ἐν Μακεδονίᾳ, ἐνθ' ὃ (Βούλγαρος) Μητροπολίτης Πανάρετος ἐξήτει ὁλόκληρον τὴν Ἐξαρχίαν Πελαγονίας.»

Οὕτω καὶ μετὰ τὴν συγκρότησιν τῆς Ἐξαρχίας, οἱ μᾶλλον ἐθνικοφρονεῖς Βούλγαροι, οὐδὲν διεξεδίδουν σχετικῶς πρὸς τὴν Θράκην, διότι ἡ παρ' αὐτῶν ἐπιζητοῦ μένη Φιλιππούπολις ἀπετέλει τμήμα τῆς Ἀκατολικῆς Ρωμυλίας. Ἐκτὸς τοῦ ἱεροῦ Τσομένκωφ, ὅστις ἐπέεξε τὰς ἀξιώσεις μέχρι Μογλενῶν (Φλωρίνης)· οἱ Βούλγαροι δὲν ἐπεζήτουν ἀκόμη τίποτε ἀπὸ τὰς παραχωρηθείσας εἰς τὴν Ἑλλάδα μακεδονικὰς ἐπαρχίας διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Βουκουρεστίου. Μετὰ δημοψήφισμα, διενεργηθὲν ἐν Μακεδονίᾳ, δύο Μητροπόλεις ὑπῆχθησαν εἰς τὴν Βουλγαρικὴν Ἐξαρχίαν τοῦ 1874, ἡ τῶν Σκοπίων καὶ ἡ τῆς Ἀχρίδος, ἐμφρότερον εἰς τὰ σερβικὰ καὶ ἀλβανικὰ ὅρια τῆς Μακεδονίας καὶ αἰσθητῶς πρὸς βορρᾶν τῶν σημειωμένων συνόρων τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου.

Ὡς αὐτὴν πρακτικῶς τὰς τάσεις τῆς Ἑλληνικῆς πολιτικῆς διὰ προσέγγισιν πρὸς τὴν Σόφειαν καὶ τὸ Βελιγράδιον, ἐπεχείρησε πολιτικὸν ταξίδιον εἰς τὰς δύο ταύτας πρωτεύουσας. «Ὁ ὑπέρροχος οὗτος ἄνθρωπος, λέγει ὁ κ. Μπάουτσερ (εἰς τῶν μᾶλλον ἐξεχόντων βουλγαροφίλων Ἀγγέλων), δὲν ἐδίστασε νὰ προτείνῃ ὅπου ἔβλεπε, Σερβία καὶ Βουλγαρία συμμάχουσαν διὰ τὴν διανομήν τῆς Μακεδονίας. Ὑπελόγιεν ὅτι αἱ Μ. Δυνάμεις δὲν θὰ ἐπενέβηνον ἐὰν τὰ χριστιανικὰ Κράτη ἐλάμβανον συγγρόνας τὰ ἑπ' αὐτῶν ἐξουσιῶν τῶν Τούρκων. Τὸ σχέδιον ἐγένετο εὐνοϊκῶς δεκτὸν ἐν Βελιγράδιῳ ἀλλ' ἀπερρίφθη εἰς

τὴν Σόφειαν. Ὁ Σταμπούλωφ, ὠθούμενος ἴσως ὑπὸ τινος Δυνάμεως, προέβη μέχρι καταγγελίας εἰς τὸν Ἀδελφὸν Χαμήτ καὶ διεπραγματεύθη εἰς ἀντάλλαγμα παραχωρήσεις ἐν Μακεδονίᾳ. Πράγματι ὁ Σταμπούλωφ ἐπέτυχε βεράτια διὰ τὰς Μητροπόλεις Νευροκοπίου καὶ Βελεσσῶν.

Τῷ 1897, λέγει ὁ καθηγητὴς Ἰσρκὼφ διαρκούντος τοῦ Ἑλληνοτουρκικοῦ πολέμου, βοήθους τῆς Ρωσίας, τρία νέα βεράτια παρεχωρήθησαν διὰ τὰς Μητροπόλεις Πελαγονίας, Δεδρῶν καὶ Σιρμνίτης. Ἐφεξῆς οὐδὲν νέον βεράτιον ἐπετεύχθη.

Ἐπεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω πόρισμα ἐθνογραφικὸν μεγάλης σημασίας, διηγησάμεθα παρὰ τὴν συνδρομήν τῆς Ὀθωμανικῆς κυδερνήσεως ἡ δικαιοδοσία τῆς Ἐξαρχίας ὅχι μόνον δὲν ἐπεξετάθη εἰς τὰ διαμερίσματα τῆς Μακεδονίας τὰ ὅποια ἐξεχωρήθησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Βουκουρεστίου ἀλλ' οὐκ ἐπὶ πλεον· οἱ Βούλγαροι οὐδ' ἐπαρτήθησαν ἀξιώσεις ἐπὶ τῶν Μητροπόλεων τῆς Θράκης. Ἐξ ἑκείνης δ' ἀγῶνι μετὰ Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων ἐξήκα οὐδὲν ἐν Φιλιππούπολει καὶ Μεσημβρίᾳ, ἐπὶ τῇ Ἀκατολικῇ Ρωμυλίᾳ ἐπὶ ἑξῆς: Βουλγαρικὴν εἴη καὶ ἐν τῇ κεντρικῇ Μακεδονίᾳ. (Ἀπολογιστὴς)

Τὰ βεράτια τοῦ 1894 καὶ 1897 ὀφείλονται οὐκ εἰς αὐτὴν ἐπιθυμίαν ἀλλ' εἰς τὰς ἐπιταγὰς τοῦ Ἀδελφῶν Χαμήτ. Καὶ ἰδοὺ ἀκριβῶς ὁ λόγος διὰ τὸν ὅποιον δὲν ὑπάρχει ὑποκατάστασις τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὴν Βουλγαρικὴν, ὅπως τοῦτο ἐγένετο εἰς χώρας καθαρῶς βουλγαρικὰς, ἀλλ' οὐσώπως τοποθετήσεως τῆς μιᾶς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῆς ἄλλης.

Τὰ ὑπὲρ τῶν Βουλγάρων προνόμια εἰς τὸ φερμάνιον τοῦ 1870 ἀπετέλουν καὶ αὐτὰ ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας εὐνοίας παρὰ τοῦ Ἀδελφῶν Χαμήτ. Αἱ ὁμολογίαι ἐπιφανοῦς Βουλγαροφίλου τοῦ κ. Μπάουτσερ ἢ Βουλγάρου ὡς ὁ κ. Ἰσρκὼφ ἀπέδειξαν τὴν αἰτίαν τοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦτου παρὰ τοῦ Σουλτάνου. Ὁ Σταμπούλωφ ἐπέτυχε βεράτια, προδίδων τὸ πολιτικὸν σχέδιον τοῦ Τρικούπη. Καὶ οἱ διάδοχοί του πολοῦντες τὴν βουλγαρικὴν οὐδετερότητα κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1897.

Πάντα ταῦτα ἄλλως ἀπετέλουν ἐφαρμογὴν πολιτικῆς, ἀπὸ πολλοῦ χρονολογούμενης. Ὁ κ. Ἰσρκὼφ ἀνεπιφυλάκτως ἀφηγείται ὡς τὸ φυσικώτερον πρᾶγμα τοῦ κόσμου ὅτι πρὸ τῆς ἀνακηρύξεως τῆς χώρας τῶν εἰς ἡγεμονίαν οἱ Βούλγαροι ἐπωφελήθησαν τῆς μεγάλης Κοιτικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1865—1868 διὰ νὰ συνεννοηθῶν μετὰ τῆς Πύλης καὶ ἐκμηδενίσουν δι' αὐτῆς σχέδιον τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ 1868 παρέχον εἰς τὴν Βουλγαρίαν πλήρη θρησκευτικὴν αὐτονομίαν, τὴν

ὅποیان αὐτὸς ὁ κόμης Ἰγνάτιεφ ἐθεώρει ἐπαρκῆ.

Βρόδεας
1919
9/18 13

9918
15
ΤΟ ΝΕΩΤΑΤΟΝ
ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΟΥ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΝ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ
ΔΡΙΜΥ ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ

ΑΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΡΑΝΤΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑΙ ΑΣΦΙΞΕΙΣ

Τὸ δεύτερον ἐπ' αὐτοφώρῳ συλλαμβάνει τις τὴν ὁμολογίαν τοῦ κ. 'Ισιρκώφ, καθ' ἣν οἱ Ἕλληνες Πατριάρχαι προέτειναν ἀναγέ-
δια Ἐξαρχίας, τὰ ὅποια «οἱ μετριοπαθεῖς Βούλγαροι» ἦ καὶ οἱ μᾶλλον ζωηρότεροι τῶν Βουλγαροφίλων ἔκρινον ὡς δίκαια. Πα-
ρὰ πᾶσαν ἐναντίαν διαβεβαίωσιν ἀποδει-
κνύεται οὕτω, ὅτι τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρ-
χεῖον δὲν ἠρνεῖτο νὰ παραχωρήσῃ εἰς τοὺς
Βουλγάρους αὐτόνομον Ἐκκλησίαν. Ἐπε-
ζήτησε μόνον νὰ ἐξασφαλισθῇ ἀπὸ παντὸς
κινδύνου τυραννίας ἐπὶ τῶν μὴ βουλγαρι-
κῶν πληθυσμῶν παρὰ τῆς Ἐκκλησίας ταύ-
της.

Ἡ ὁμολογία τοῦ κ. 'Ισιρκώφ ἀποδεικνύει
ἐπὶ πλέον, ὅτι οἱ οἱ Βούλγαροι εὐθὺς ἅμα
τῇ ἐκ νέου ἐμφανίσει τιν ἐν τῇ Βαλκανι-
κῇ χερσονήσῳ ἐπεδίωξαν νὰ συνεννοηθοῦν
μὲ τοὺς Τούρκους ἐπὶ ζημίᾳ τῶν χριστιανῶν
καὶ ἰδίως τῶν Ἑλλήνων. Ἡ πολιτικὴ αὕτη
ἐπεδραβεύθη τὸ 1915 ὁπότε εἰς ἀνταρκαί-
αν τῶν ἑλληνικῶν διαμερισμάτων ἀπομαρτυ-
ροῦν οἱ Σουφλίου οἱ Τούρκοι τὴν ὑποκινῆσαι
τῶν Γερμανῶν ἐπέτιχον παρὰ τῶν Βουλ-
γάρων νὰ χηρύνουν αὐτοὶ τὸν πόλεμον κατὰ
τὸν ὅμο Κρατιῶν, εἰς τὰ ὅποια ὡρεῖτο τὴν
ἐλευθερίαν τῶν τῆς Ρωσίας καὶ τῆς Ἀγ-
γλίας.

Οὕτω ἡ ἱστορία τῆς βουλγαρικῆς Ἐξα-
ρχίας, ὡς δεύτερον πολιτικὸν διδάγμα ἀπο-
δεικνύει τὴν μόνιμον τάσιν τῶν Βουλγά-
ρων τοῦ νὰ συναλλάσσονται μὲ τοὺς Τούρ-
κους κατὰ τῶν λοιπῶν ἐν τῷ Ἀΐμφ ἔθνο-
τήτων.

Ἀὖ εὐχὰς τῶν κατοίκων. Οἱ Βούλ-
γαροι ἔχου μόνον δὲν ἔχουν ἐθνολογικοὺς
τίτλους ἐπὶ τῆς Θράκης, ἀλλὰ καὶ μισοῦν-
ται ἀπὸ τὰ δύο κυριώτερα αὐτῷ στοιχεῖα
τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ τοῦ Μουσουλμάνου,
τὰ ὅποια πολλὰ ὑποστάναται ἐκ τῆς κυριαρ-
χίας τῶν οὐδὲν ἄλλο ζωηρότερον ἐπαθυ-
μῶν ἢ τὸ νὰ ἀπαλλαγῶν ἐξ αὐτῆς διὰ
παντός.

Οὐδεὶς ὑπάρχει λόγος πρὸς ἀπόδειξιν τῶν
αἰσθημάτων τῶν Ἑλλήνων. Τὰ τῶν Μου-
σουλμάνων ἐξεδηλώθησαν κατὰ τὸν περι-
φανέστερον τρόπον διὰ τοῦ ὄργανου τῶν
ἐν τῇ Βουλγαρικῇ Σομπράνιε βουλευτῶν
αὐτῶν. Εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν ὑπεβλήθη
σειρὰ αἰτήσεων, αἱ ὅποια ἔφερον τὰς ὑπο-
γραφὰς τῶν. Ἡ μᾶλλον ἐνδιαφέρουσα εἶνε
ἡ τῶν δικτῶ ἐκείνων βουλευτῶν, οἵτινες τὴν
31 Δεκεμβρίου 1918 ἐξελιπάρχυσαν τὸν ἀρ-
χιστράτηγον τῶν ἐν Ἀνατολῇ συμμάχικων
στρατευμάτων, Φρανσέ δ' Ἐπραί νὰ ἀ-
πελευθερώσῃ τοὺς συμπατριώτας τῶν «ἀπὸ
τοῦς Βουλγάρους δι' οἰουδήποτε τρόπον»,
λαμβάνων στρατιωτικὰ μέτρα, ἔστω καὶ
προσωρινά, «πρὸς βελτίωσιν τῆς ἀνυποπό-
ρου πλέον θέσεώς των». Ἐκθέτοντες τοὺς
λόγους τῆς αἰτήσεώς των, διετύπουν βαρὺ

κατηγορητήριον κατὰ τῆς βουλγαρικῆς δι-
οικήσεως. «Αἱ βουλγαρικαὶ βιαιότητες καὶ
αἱ καταχρήσεις», ἔλεγον, ἐνισχύονται καὶ
πολλαπλασιάζονται καθ' ἐκάστην εἰς βά-
ρος τῶν συμπατριωτῶν μας. Ὑπόκιφος ἐ-
ξέγερσις σημειοῦται ἐν Θράκῃ κατὰ τῶν
Βουλγάρων καὶ δὲν εἶναι ἀπίθανον νὰ ἐ-
κραγῇ μίαν ἡμέραν κατὰ τῶν ἐκδικαστῶν.
Πολλάκις ἐπερωτήσαμεν εἰς τὴν Σομπράνιε
τοὺς Βουλγάρους ὑπουργοὺς σχετικῶς πρὸς
τὰν διοίκησιν των ἐν τῇ Δυτικῇ Θράκῃ,
ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις οὐδεμίαν θέλει νὰ δώσῃ
ἱκανοποίησιν. Ἐφθασε μάλιστα μέχρι τοῦ
σημεῖου νὰ σκεφθῇ διὰ τὴν κατεδάφισιν
τοῦ μένου τεμένους τῆς Σόφιας, τοῦθ' ὅπερ
ἀποδεικνύει τὴν ἀνοχήν της».

Συγχρόνως πρὸς τὴν ἐκδήλωσιν τῆς ἀπο-
στροφῆς των ταύτης πρὸς τοὺς Βουλγάρους
ἐξεδήλουν τὴν συμπάθειάν των πρὸς τοὺς
Ἑλλήνας. Ζητοῦντες παρὰ τοῦ ἀρχιστρα-
τήγου Φρανσέ δ' Ἐπραί τὴν κατάληψιν
τῆς Δυτ. Θράκης προσέθετον :

«Θα ἦτο εὐκαίριον τὰ ἑλληνικὰ στρατεύ-
ματα νὰ μετέσχουν τῆς καταλήψεως ταύ-
της, κατέσσαν καὶ οἱ Ἕλληνες τῆς Θράκης
ἀνίστανται τὰς αὐτὰς μὲ ἡμᾶς βιαιότητας,
καὶ οἱ Ἕλληνες ἐπάρησαν πάντοτε φιλελεύ-
θεροι πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἀποτελεῖν ἔθος, μὲ
τὸ ὅποιον συνάμεθα καλλίστα νὰ συνεννο-
ηθῶμεν, καὶ ὅτι δὴ ἠδύναντο ταυτοχρόνως
πρὸς τοὺς συμπατριώτας των νὰ μᾶς προ-
σπαύσουν, ἀφοῦ ἐθρυσόμεθα ὑπὸ τὰς αὐ-
τὰς συνθήκας ἐνεκα τῶν βουλγαρικῶν βιαι-
οτήτων καὶ καταχρήσεων».

Μόλις ἐκοινοποιήθη ἡ αἰτήσις αὕτη, ἡ
βουλγαρικὴ κυβέρνησις ἀνήσυχισε μεγάλως.
Καὶ ἐπεζήτησε διὰ τῶν συνήθων
εἰς αὐτὴν μέσων, τοῦ ψεύδους καὶ τῆς
βίας νὰ μετριάσῃ τὴν ἐξ αὐτῆς κακὴν ἐν-
τύπωσιν.

(Ἀκολουθεῖ).

1919 16. TO NEOTATON
ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΟΥ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΝ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ
ΔΡΙΜΥ ΚΑΤΗΓΟΡΗΤΗΡΙΟΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ

Α' ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑΙ ΑΞΙΟΤΕΙΣ

(Συνέχεια)

Διεκδίνωσθε διὰ τῶν ἐφημερίδων τῆς θύ-
οι Ἑλληνες διατείνονται ὅτι οἱ τῆς Αὐτ.
Θράκης Μουσουλμάνοι θὰ υπέγραψον α-
τησιν περὶ ἐνώσεως αὐτῶν μετὰ τὴν Ἑλλάδα
(καὶ οὐ τοιαύτη αἰτήσις οὐδέποτε ἐγνώσθη).
Οἱ Ἑλληνες οὐδ' ὅλως διετάθησαν τοιοῦ-
τόν τι καὶ οὐδεμίαν αἰτήσιν τοιαύτης φύ-
σεως προήλθεν εἰς τὸ μέσον. Ἀλλ' ὅ,τι δὲν
εἶναι δυνατόν ν' ἀρνηθῇ τις—καθόσον τὸ
πρωτότυπον τοῦ ἐγγράφου εὐρίσκεται εἰς
τὰ ἀρχεῖα τῆς Συνδιασκέψεως—εἶναι ὅτι
ὁκτὼ Μουσουλμάνοι βουλευταὶ ἀπηθύοναν
τῇ 31 Δεκεμβρίου 1916 τὸ προμηθεὲν
κατηγορητήριον κατὰ τῆς βουλγαρικῆς
δικαιώσεως. Τοῦτο δὲν ἐμποδίζει τὴν βουλ-
γαρικὴν ἀντιπροσωπείαν νὰ ἐπαναλάβῃ
πρὸς τῇ Συνδιασκέψει τὴν αὐτὴν ψευδῆ
ἀφήγησιν καὶ νὰ βεβαιώσῃ, παρὰ τὸ προ-
φανές τοῦ πράγματος, ὅτι οἱ Τούρκοι ἀ-
πολαμβάνουν ἐν Βουλγαρίᾳ δικαιωμάτων
καὶ ἐλευθερίων, τὰς ὁποίας οὐδὲν Κράτος
βουλκανικὸν μέχρι τοῦδε παρέσχεν εἰς αὐ-
τούς».

Μὴ καθέντες τοῦ τριτοῦ καὶ μόνου
ἐπεκράτει ἡ βουλγαρικὴ ἀντιπροσωπεία διὰ
προπαγάνδαν ἀπεχρήσθη πέντε βουλευτὰς
τῆς Σοβράνι νὰ υπογράψουν τὴν 5 Μαρ-
τίου 1919 δήλωσιν πιστοποιούσαν ὅτι διὰ
τοῦ ἡσύχως ἐν τῇ βουλγαρικῇ πατρίδι
ἐνθ' οἱ ἐν Ἑλλάδι Μουσουλμάνοι ἐξηναγ-
κάσθησαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὰς ἐστίαις
τῶν».

Ἀτυχῶς διὰ τὴν Βουλγαρίαν οἱ ἐν τῇ

ΑΙ ΕΚΛΟΓΑΙ

Κατὰ τὰς γενομένας ἐν Ἀδρια-
νοπόλει βουλευτικὰς ἐκλογὰς ἐξε-
λέγησαν οἱ ἐξῆς κοινοτατικοὶ βου-
λευταί: α') ὁ πῶρρον βουλευτὴς Φαῖκ
βένης ὁμότροπος τοῦ Ταλάτ καὶ τοῦ
Χατζή-Λοῦλ. β') ὁ Σερήρ βένης ὁ-
μοπατριστὴς τοῦ Κομιτάτου καὶ
ἀντιπροσώπος αὐτοῦ εἰς τὴν διοίκη-
σιν Σαράντα Ἑκκλησιῶν καὶ γ') ὁ
Γκαλὴπ Μονχτάρ ἄλλο ἀνάστημα
τοῦ Χατζή-Λοῦλ. Οἱ Ἑλληνες,
Ἀρμένιοι καὶ Ἰουδαῖοι ἀπέσχον τε-
λείως ἀπὸ τῶν ἐκλογῶν αὐτῶν. Ἀ-
πέσχον ἐπίσης καὶ πάντες οἱ ὁμογε-
νεῖς τῆς ἐπαρχίας Μυριοπότου καὶ
Περιστασέως.

Σομπράνι. Μουσουλμάνοι βουλευταὶ δὲν
ἐπαύσαν διαμαρτυρούμενοι εἰς τοὺς Συμμά-
χους κατὰ τῆς διοικητικῆς αὐτῆς τυραν-
νίας καὶ νὰ ἀπασχολήσουν τὴν Συνδιάσκε-
ψιν, ἀπὸ τοῦ Μαρτίου 1919 μέχρι τῶν τε-
λευταίων τούτων ἡμερῶν μετὰ πολυαριθμούς
αἰτήσεις συντεταγμένους ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦ-
μα ὅφ' ὃ καὶ ἡ τοῦ Δεκεμβρίου 1918.

Ἡ Βο. λαοικὴ ἀντιπροσωπεία ἀφοῦ μα-
ταίως ἐπεκαλέσθη εἰς ὑποστήριξιν τῶν ἐπὶ
τῆς Θράκης ἀξιώσεών της τὴν ἱστορίαν καὶ
τὴν ἐθνογραφίαν, ἐνόμισεν ὅτι ἔπρεπε νὰ
προσθέσῃ καὶ ἐπιχειρήματα οἰκονομικῆς
φύσεως, ἥτοι: 1 ὅτι ἡ Βουλγαρία ἔχει ἀ-
νάγκην τῆς Θράκης διὰ τὴν διέξοδον
αὐτῆς πρὸς τὸ Αἰγαῖον, 2 ὅτι ἡ γῆ τῆς
Θράκης πρέπει νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τοὺς Βουλ-
γάρους διότι αὐτοὶ κατ' ἐξοχὴν τὴν κλη-
σιουργοὺν καὶ ἐκπροσωποῦν τὸ σταθερὸν
στοιχείον καὶ τὸν κατ' ἐξοχὴν παραγωγί-
κόν παράγοντα.

1) Ἡ ἐξέλιξις πρὸς τὸ Αἰγαῖον.

Ἡ Βο. λαοικὴ ἀντιπροσωπεία προσπα-
θεῖ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι αὐτὴ εἶναι ἀπαραίτητος
διὰ τὴν Βουλγαρίαν καὶ ὅτι δὲν εἶναι δυ-
νάτον νὰ ἐκστρατεύσῃ ἄλλως εἰμὴ διὰ τῆς
καταρτίσεως τῆς Θράκης.

Τὴν εἰς τὴν ὁρὰν οὐκ ἄνευ διὰ τὸ
Αἰγαῖον εἶναι ἡ μόνη ἐλευθέρη θάλασσα, διὰ
τῆς ὁποίας δύναται ἀπ' εὐθείας νὰ ἐπικοι-
νωῇ μετὰ τὰς μεγάλας ναυτικὰς δυνάμεις
καὶ ἂν ἐκστρέψῃ αὐτῆς θὰ ἠναγκάζετο
νὰ περιορισθῇ μόνον εἰς τὸν Εὐξείνιον καὶ
τὸν Δούναβιν, τοῦθ' ὅπερ θὰ ἐξήρτα τὸ
ἐμπόριόν της ἀπὸ τὰ κυρίαρχα Κράτη

τοῦ στομίου τοῦ ποταμοῦ τούτου καὶ τῶν
στενῶν καὶ θὰ ἐπεμήκυνε ἰδιαζόντως τὴν
ὁδὸν τῆς ἐκροῆς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τῶν
Βουλγαρικῶν προϊόντων.

Τὸ ἀσθενές τῆς ἐπιχειρηματολογίας ταύ-
της εἶναι προφανές. Συγκρινομένη ἡ θέσις
τῆς Βουλγαρίας πρὸς τὴν θέσιν διαφόρων
ἄλλων Κρατῶν Εὐρωπαϊκῶν (Ἑλβετίας,
Ἀυστρίας, Οὐγγαρίας Τσεχοσλοβακίας)
οὐδεμίαν ἐχόντων ἐδαφικὴν πρὸς τὴν θά-
λασσαν ἐξοδον, εἶναι ὠρισμένως προνομιοῦ-
χος ἀφοῦ κατέχει δύο ἐξαιρετικούς λιμένας
εἰς τὸν Εὐξείνιον (Πύργον καὶ Βάρναν).
Εἶναι μάλιστα ἀνωτέρα καὶ τῆς Ρουμα-
νίας, ἥτις ἔνα καὶ μόνον ἔχει λιμένα εἰς
τὸν Εὐξείνιον· ἀλλ' ἐκ τούτου οὐδ' ὅμως ὁ
πέφερον ἡ ἐν ἡμετέρᾳ τῆς. Ἡ Βουλγαρία
δύναται ἄριστα νὰ προαχθῇ καὶ ἄνευ ἰδιαι-
τέρου λιμένος εἰς τὸ Αἰγαῖον. Ὑπὸ τὸν δι-
σθὴν ἔλεγχον, ὑπὸ τὸν ὁποῖον ἀσφαλῶς θὰ
ὁπαχθοῦν τὰ στενὰ, ἡ Βουλγαρία, ὅπως
καὶ πᾶς τις ἄλλος θὰ ἔχῃ ἐλευθέραν τὴν
χορὴν αὐτῶν καὶ οὐδαμῶς θὰ κινδυνεύσῃ
νὰ ἴδῃ τὸ ἐμπόριόν της ἐξαρτώμενον ἀπὸ
τὸ κυρίαρχον κράτος τῆς ὁδοῦ ταύτης.

(ἀνολωτὴ)

Ἀντιπροσώπως ἡ χρῆσις λιμένος εἰς τὸ λι-
γαῖον, χωρὶς νὰ εἶναι ἀπαραίτητος εἰς τὴν
Βουλγαρίαν, θὰ ἠδύνατο νὰ παράσχω εἰς
αὐτὴν πολλὰ πλεονεκτήματα. Ἀλλὰ δύνα-
ται νὰ ἔχω ταῦτα χωρὶς νὰ ὑποτάξω τὴν
χώραν ἢ ὅποια δὲν εἶναι βουλγαρικὴ.
Ἡ Ἑλλὰς χωρὶς ποσῶς νὰ ἀρνηθῇ ἐξ ἰδίων
της προσέφερε τὴν ἐπικαρπίαν τῆς τοιοῦτης
ὠφελείας.

Ἡ Βουλγαρικὴ ἀντιπροσωπεῖα περιορί-
ζεται νὰ ἀντιτάξῃ κατὰ τοῦ τοιοῦτου συν-
δυασμοῦ διὰ δεδομένης τῆς ἐν τῷ Αἰγῷ
κρατοῦσης καταστάσεως, ἡ Βουλγαρία δὲν
θὰ ἠδύνατο νὰ χρησιμοποίησιν ἑλληνικὸν
λιμένα καθόσον, παρὰ πᾶσαν καλὴν διά-
θεσιν, ἡ Ἑλλὰς συχνάκις δὲν θὰ κατάρ-
θωνε νὰ τηρήσῃ πρὸς τὸ Βουλγαρικὸν
ἐμπόριον τὴν θέσιν, τὴν ὅποιαν θὰ ἐκράτει
ἀπέναντι τοῦ ἰδιοῦ της.

Φαίνεται λησμονεῖσθαι διὰ τὴν Ἑλλὰς δὲν
περιωρίσθη μόνον νὰ διαθέσῃ ὑπὲρ τοῦ
Βουλγαρικοῦ ἐμπορίου ἓνα τῶν λιμένων
της ἀλλ' ὅτι προκαταβολικῶς ἐδέχθη ὥστε
τὸ προνόμιον τοῦτο νὰ ὑπαχθῇ ὑπὸ τὸν ἑ-
λεγχον τῆς Κοινωνίας τῶν ἐθνῶν καὶ τὴν
ἐγγύησιν αὐτῆς.

Ὅστις ἡ Βουλγαρία θὰ ἐπετύγχανε πλεο-
νέκτημα, τὸ ὅποιον οὐδαμῶς ἠδύνατο νὰ
ἐλπίζῃ καὶ τὸ ὅποιον ἀσφαλέστατα θὰ ἐ-
ξεμεταλεύετο.

2^α **Ἡ οἰκονομικὴ θέσις τῆς Θράκης**
Ἡ Βουλγαρικὴ ἀντιπροσωπεῖα μὲ θρά-
σος, εὐτὺνος δείγματα ἀρκετὰ παρέχουν τὰ
ὑπομνήματά της, τολμᾷ νὰ βεβαίωι «ὅτι οἱ
Βούλγαροι συγκροτοῦν ἐν Θράκῃ ἑθνικὸν
στοιχείον οὐδαμῶς μόνιμον καὶ ισχυρὸς
συνδεδεμένον πρὸς τὴν γῆν, τὴν ὅποιαν
καλλιεργοῦν» ἐνῷ οἱ Ἕλληνες μεταγε-
στέρω μεταναστεύσαντες ἐπιδίδονται κατὰ
προτίμησιν, εἰς ἐπαγγέλματα εὐκολώτερα
καὶ ἐπικερδέστερα, ὑποχέρι τῆς γεωργίας.»

«Ἐν Θράκῃ ἡ γεωργία εὐρίσκεται ἀπο-
κλειστικῶς εἰς χεῖρας τῶν Βουλγάρων καὶ
κατὰ μέρος μόνον εἰς τὰς τῶν Τούρκων.
Τὸ Ἑλληνικὸν στοιχείον ἔχει θέσιν δευτε-
ρεύουσιν εἰς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τῆς
χώρας. Οἱ διατρέξαντες τὴν βαλκανικὴν
χερσόνησον ξένου ὁμοφώνως ἀναγνωρίζουν
τὰς πραγματικὰς ἀρετὰς τῶν Βουλγάρων
ὡς γεωργῶν καὶ δὲν διστάζουν νὰ ἀποδώ-
σουν εἰς αὐτοὺς τὴν πρώτην θέσιν ἀπὸ τῆς
ἀπόψεως ταύτης.»

(Ἀῤῥιον τὸ τέλος)

ΑΘΗΝΩΝ